

Harc a kormányzóságért

A bánági kormányzósághoz tartozó nemzeti-parasztpárti képviselők és szenátorok összegyűltek tegnap Temesváron és ezen az értekezleten nyíltan lángoltak fel azok az elmentések, amik már régóta elválasztják és egymással szembehelyezik Erdély és a regát román politikusaikat. A temesvári gyűlésre egy Bucuresztből érkező hír szolgáltatott alkalmat, amely szerint a kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a kormányzóságokat megszünteti, mert azok működése nem váltotta be a reményeket, amelyeket hozzá fűztek. Maniu visszavonulása óta egyre gyakrabban bukkant fel ez a hír kormánykörökben és ezt a szándékot azzal indokolták, hogy az állami költségvetésben a tervezett öt milliárdos megtakarítást másként nem vihetik keresztül. A kerületi igazgatóságok létesítése is másfél milliárdos megterhelést jelentette a költségvetésnek. A gazdasági szakemberek tehát takarékosági okokkal támasztották alá a kormányzóságok megszüntetésének szükségességét, míg politikai körökben nem csináltak titkot belőle, hogy erre a lépésre azért van szükség, mert a kormányzóságok részre osztják az államot, és megbontják az ország egységét.

Ez az irányzat különösen azóta erősödött, amióta Mironescu lett Maniu helyett a miniszterelnök, és a regátiak megsemmisítő többségben vannak képviselve a kormányban. Ennek tulajdonítható, hogy a kormányzóságok hatáskörét a mai napig sem állapították meg pontosan és költségvetésük sincsen. Ezért aztán állandó hatásköri összeütközések bontják meg a kormányzóságok tevékenységét, amint azt szomorúan igazolja Bocu Sever bánati kormányzó legutóbbi incidense a közegészségügyi minisztériummal. Az ellentét nem annyira személyi, mint inkább annak az évtizedes antagonizmusnak nyílt harcban való kitörése, amely Erdély és a Regát között régóta a hamu alatt lappang.

Ez a jöttöf kifejezésre a temesvári értekezleten, ahol a bánági parlamentárok részéről szenvedélyes hangú felszólalások igazolták, hogy megindult a nyílt küzdelem a kormány erdélyi és regái politikusaik között. A kormánypárt kebelében tehát áll a harc, amely — ha csak nem végződik ideiglenes kompromisszumos fegyverszünettel — vagy a kormány bukásához vezet, vagy pedig a kormányzóságok megszüntetéséhez. Ebben a kérdésben, amely most a kormánypárt tagjait szembeállítja egymással, az Erdélyben és Bánátban lakó magyar kisebbségeknek is kell, hogy legyen véleményük, mert a kormányzóságok megszüntetése, vagy fennmaradása bennük is nagy mértékben érdekli. A decentralizálás, elvnek érvényesülése, amely a Maniu-kormány sarkalatos programpontja volt, jelentésként megnövelné az erdélyi nagyvárosok jelentőségét és lendítené azon a szomorú gazdasági helyzeten is, amely Arad, Temesvár, Nagyvárad, Kolozsvár fejlődését meggátolja. A kormányzóságok felállítását az első lépés volt a decentralizálás gyakorlati keresztülviteléhez. Erdély és Bánát népe örömmel fogadta ezt az intézkedést, amely hivatva volt az országnak a fővárostól távol eső vidékeit mentesíteni attól, hogy minden apró-cseprő, ügyes-bajos dolgot Bucuresztben intézzék el, ami nagy költséget és idővesztést jelentett minden egyes esetben. A teljes hatáskörrel ellátott kormányzóságokra igenis szükségünk van és abban a harcban, amely a kormányzóságok megszüntetésére irányul, Bocu Sever és társai maguk anélkül fogják találni a kisebbségeket is,

Károly király Karánsebesre utazott

Bratianu Vintila pénteki audienciája — A néppárt pénteken dönt arról, résztvesz-e a parlament új ülészakán

Bucuresztből jelentik: Politikai körök nagy érdeklődéssel tekintenek Bratianu Vintila pénteki audienciájára. Mindinkább valószínűbbé válik, hogy a liberális képviselők megjelennek a parlamentben és Duca deklarációt fog felolvasni, amely hangsúlyozni fogja, hogy a liberálispart jelenlétével is azt igyekszik bizonyítani, hogy mindenkor a rendelkezésre áll az uralkodónak. Ma reggel Bratianu Vintila lakásán a liberálispart szűkebb vezérkara értekezletet tartott, amely a király levele után előállt helyzettel foglalkozott.

Averescu, akit Negulescu volt törvényszéki elnök telefonon értesített a király akciójáról, holnap érkezik Bucuresztbe és péntekre egybe-hívta a pártvezetőséget. Az értekezleten a további intézkedések tárgyában fognak dönteni.

Károly király egyébként ma este Caransebesre utazott, ahol résztvesz az Astra-egyesület ünnepségein. Az ünnepségen megjelenik Goga is és azt hiszik, hogy a király ez alkalommal személyesen reflektál Goga levélben cíesorolt panaszaira. Caransebesen a kormányt Hatigan Emil munkaügyi miniszter fogja képviselni.

A kisantant a hadianyagok csökkentésének terve ellen foglalt állást Genfben

A felszerelési konferencia mai ülése — A német delegátus pontos kimutatást követel az egyes országok hadianyagkészletéről

Genföt jelentik: A felszerelési konferencia előkészítő bizottságának folytatódó ülésén ma Bernsdorf német delegátus előterjesztette azt a javaslatot, amelyben a konferencia kimondja, hogy pontos adatokat kíván az egyes országok hadianyag-készletéről. A német javaslat abból indul ki, hogy a konferenciának attól függ a sikere, ha pontosan ismeri az egyes államok hadianyag-felszerelését. Fel kellene szólítani az egyes államok kormányait, hogy úgy a szárazföldi, mint a tengerészeti felügyelőségükéről kimutatást készítsenek, ame-

lyet mielőbb juttassanak el a konferenciához, hogy a tárgyalások alapjául szolgálhassanak.

Bernsdorf felszólalása után folytatták az egyezménytervezetben foglalt pontnak a megvitatását, amely a hadianyagok nyilvántartásáról intézkedik. Sato japán delegátus ellenezte a német álláspontot és az amerikai mellett foglalt állást. Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia delegátusai a hadianyagok csökkentése ellen foglaltak állást, a svédek viszont a német álláspontot helyeselték.

Megnyílt Londonban az angol-indiai konferencia

György angol király beszéde — Kilenc maharadzsza vesz részt a tanácskozásokon — Az indiai nacionalisták bojkottálták a londoni értekezletet

Londonból jelentik: Ma déli 12 órakor nyitotta meg V. György angol király a Lordok Házának királyi csarnokában, uralkodásának legfőbb tanácskozását: a hindu konferenciát, amely az indiai kontinens jövő sorsáról van hivatva dönteni. A konferencián 96 delegátus jelent meg, közöttük 16 uralkodó fejedelem, az autonóm részek képviselőiben. Brit-Indiát 57 megbízott képviselte: 13 hindu, 20 mohamedán, buddhista, tüzimádó, keresztény, stb. Megjelent az angol parlament 13 tagja is. Brit-India összes pártjai képviselve voltak, kivéve a nacionalistákat, akik a lahorei konferencián, hozott határozatok szerint bojkottálták a londoni értekezletet. Külön asztalnál helyezkedtek el az elnyomott kasztok képviselői, akik babilonai királyokra emlékeztető láthatalmat gyakorolnak. A delegátusok közül csak három viselt turbánt, a többiek rendes szalonöltözékben voltak és számos feketekeretes szemüveg rontotta meg a keleti jelleg illúzióját. Elipszis alakú asztal előtt állt a király aranyos trónusa. Előtte az ismert arany mikrofón, mögötte MacDonald miniszterelnök széke.

Pontosan 12 órakor lépett be a terembe György király és hozzákezdett a megnyitóbeszéd felolvasásához. Beszédében üdvözölte a fejedelmeket és India népének képviselőit, majd szavait így folytatta:

— Nem első eset, hogy uralkodó történelmi fontosságú gyűlést hívott egybe, de soha sem találkozott még Anglia és India egy értekezletén, hogy azon India kormányzati rendszerét megtárgyalják. Nem szükséges külön

magyarázni a tárgyalás feladatának óriási fontosságát. A tanácskozásokat nagy megértéssel, talán némi aggodalommal, de bizalommal követem és India jólétét őszintén a szívemen viselem. Az önkormányzat igaz alapja az elmentések és a kölcsönös követelések igazságos módon való kigyeleltése és hiszem, hogy India kormányzata a jövőben ilyen alapokon fog nyugodni.

Szavai után a patialai maharadzsza szólalt föl és megköszönte a királynak a konferencia megnyitását, majd azt ajánlotta, hogy MacDonaldot válasszák meg az értekezlet elnökül. A megjelentek egyhangú felkiáltással fogadták el az indítványt és ezután a megválasztott elnök: MacDonald emelkedett szólasra:

— A konferencia résztvevőinek egybe-gyűlése — mondotta — tanujelét adta a Brit birodalom egybetartozóságának. A konferenciára nagy feladatok megoldása vár, a konferencia nagy nehézségek előtt áll. De az akadályok arra való, hogy keresztülhaladják őket és ezt közös akarattal könnyedén el lehet érni. Ez az értekezlet India érdekében zajlik le és én hiszem, hogy a létrejövő eredmény a javát fogja szolgálni Anglia és India barátságának megerősítésére.

MacDonald felszólalása után Casmir maharadzsája nagy eljenzés közepette jelentette ki, hogy rendíthetetlen híve Angliának és a Brit birodalommal való összeköttetésnek. Ezután több indiai delegátus beszélt, végül az ülést hétfőre elnapolták.

Négy kategóriába osztják a köztisztviselőket

A pénzügyminiszter szigorú rendelete — Készül a nagyarányú leépítés a köztisztviselői karban

Bucurestből jelentik: A pénzügyminiszter átiratot intézett valamennyi miniszterhez, amely 17 pontban foglalja össze azokat a szempontokat, amelyeket a tisztviselők kérdésében érvényesíteni akar. Az átirat kifejt, hogy minden miniszter állapítsa meg a maga hatáskörében a szükségtelen, valamint a törvénytelenül és helytelenül kinevezett tisztviselők névsorát. A tisztviselőket osztályozzák négy kategória szerint: 1. nagyon jó (foarte bun), 2. jó (bun), 3. közepes (mediocru) és 4. rossz (rau) osztályozásba. Állítsák párhuzamba az 1924-es tisztviselői létszámot a jelenlegivel és állapítsák meg, hogy a többlet miképpent jött létre. Az átirat, felhívja ezenkívül a mi-

nisztereket, állapítsák meg, hogy milyen az egyes tisztviselők helyzete a tisztviselői státutumot illetően. Az összes üresedésben lévő állásokat szüntessék meg, a törvénytelenül kinevezett tisztviselők szerződéseit bontsák fel és a feleslegeseket bocsássák el. A pontok között szerepel még a napidíjak eltörlése, a szabálytalan előléptetések kiküszöbölése is. Mindezek a tisztviselők, akik 15—20, illetve 25—30 éve szolgálnak, korábban is nyugdíjba mehettek és ebben az esetben nyugdíjuk kiszámításakor a törvényesnél több év is felszámítható nekik. A lapok élénken kommentálják a miniszteri átiratot és hangsúlyozzák annak súlyos és erőszakos voltát.

Ép elmével a lipótmezői tébolydába került egy aradi varrónő

Érdekes történet, amelyet az élet régi ponyvaregényekből másolt ki — Lédermacher Margit tragédiája — „Budapestre megyek és kiszabadítom hugomat“

A kályhában vigan pattogtak a vastag fahasabok, a varrógép serényen kattogott és Lédermacher Emma aradi varrónő el-clakadó szóval meséli el halkán Aradról elszármazott hugának tragédiáját. Régi, dohosszagu ponyvaregényekben olvas az ember hasonlót a sötétlelkű intrikus férjről, a csábító szirénéről és az ép elmével tébolydába zárt martír-feleségről és ha a történet közben nem peregnének a könnyek Lédermacher Emma szeméből, azt hinném, hogy valamelyik régi rémregényt ad elő sajátos, egyéni fantáziával fűszerezve. Így azonban a varrónő minden mozdulattól ki-világolt, hogy az, amit nekem előad, való élet, furcsán szeszélyes sors-játék, amely egy fiatal asszonyt az élőhalottak gondosan őrzött birodalmába száműzött...

Pár évvel ezelőtt ment férjhez Lédermacher Margit aradi varrónő egy Kassák József nevű sofőrhez, aki Budapestre költözött és ott vállalt alkalmazást. A fiatalasszony nemsokára beteges lett, ami terhére volt a férjnek. Kassák azt tanácsolta feleségének, vétesse fel magát valamelyik kórházba. A felvétel azonban nem sikerült, mert nem találták olyan betegnek az asszonyt, hogy szüksége lett volna kórházi kezelésre. Végül a sofőr a következő tanácsot adta feleségének:

— Ájuljon el a nyílt uccán és akkor a mentők beviszik a Rókus-kórházba. Én a közelben leszek, maga után megyek és igazolni fogom, hogy a feleségem és hosszabb idő óta súlyos beteg. Így azután benntartják a kórházban.

Igy is történt. Kassákné az uccán ájulási jelzettel rendezett és a kivonult mentők szabályszerűen beszállították a kórházba. A férj azonban, ígérete dacára sem jelentkezett és miután az asszony zavarában a szokásos kérdés-közlés alkalmával meglehetősen zavaros feleleteket adott, az elmeosztályon helyezték el, megfigyelés végett. A tizedik napon jelentkezett a férj, közben pedig beigazolódtott, hogy Kassákné épelméjű és hamarosan megtörtént a kórházból való elbocsátása.

És itt átadom a szót Lédermacher Emmának, aki a történet további részét így adja elő:

— A férj megunta feleségét és ezért elhagyta, hogy valamilyen módon megszabadul tőle. Fokozatosan azon dolgozott, hogy hugomat minél idegesebbé tegye és most hirtelen Budapestre, hogy valamilyen módon elhelyezze feleségét a lipótmezői elmeógyógyintézetben. Hugomnak sikerült eljuttatnia hozzám egy levelet, amelyben segítségért könyörgött, mert ha sokáig Lipótmezőn kell maradnia, tényleg beleőrül. Ő sem tudott részleteket írni ar-

melyet ösztönösen kirántok zsebemből, valahányszor zavarnak otthon és kávéházban is. De a kalauz mosolyog. Ismétli kérdését:

— Engedelmet kérek, nem tetszik tudni, mi az ezüst vegyi jele?

Még mindig nem értem.
Egy másodperc alatt több gondolat fut át agyamon.

Élső gondolatom, hogy a kalauz megőrült. Második gondolatom, hogy én örültem meg hirtelen. Harmadik gondolatom, hogy álmodom s vegytanból kell vizsgáznom. Negyedik gondolatom, hogy előttem eddig ismeretlen rendelet szerint újabbán csak az utazhat villamoson, aki tudja, hogy mi az ezüst vegyi jele.

Csak ekkor támadt az ötödik, helyes gondolatom, mely szerint egy keresztretjvényhez szükséges az ezüst vegyi jele.

Véletlenül tudtam megmondani.
A kalauz udvariasan tisztelgett. Örült, mert még csak ez hiányzott a keresztretjvényéhez. Én is örültem, mert életemben először vettem hasznát annak, hogy vegytant tanultam.

Pompás turautó, hátul kopott bőrönddel porosan, piszkosan, mintha külföldről jönne, lassan hajt egy uccán.

Bekukkantok az ablakán s megfagy a vérem. Bent a zárt, tágas kocsi tetejéről két nő lóg és egy férfi. A lámpa fényében egészen jól látni.

Már el akarom takarni szemem, hogy ne lássam a borzalmas jelenetet, mikor észreveszem, hogy a ruhákban — szerencsére — nincsenek em-

Az Ekcéma

A Cadum kenőcs nagyhatású gyógyszerként állta ki a próbát az emberek arcánál, akik éveken át szenvedtek kellemetlen és bántó kinezési bőrbetegségekből. A bőr ingerlékenység kiütések és más kínos bántalmak tüstént engednek rendkívül figyelmenremelő gyógyító tulajdonságainak. Nem téveszhető össze semmilyen más gyógyszerrel s teljes bizalommal használható. Azonnali megszűnését idézi elő a viszketétségnek és ezután begyógyítja az ekcémát, sömört, pattanásokat, furrakulcsokat, kelevényeket, kiütéseket, csalánkiütéseket, foltokat, aranyereket, izgulékonyságot, ruhát, vágásokat, karcolásokat, sebeket, tályogokat, égéseket és kergesedéseket.

ról, milyen módon sikerült a lelkiismeretlen férjnek öt elmeógyógyintézetbe záratni, egy azonban bizonyos, hogy minél előbb meg kell szabadítani onnan. Minden sorból kisugárzik, hogy a szerencsétlen fiatalasszony teljesen épelméjű és ezért legfőbb kötelességemnek tartom Budapestre utazni és megvédeni őt férjétől. Éjszakákat dolgozom keresztül, hogy a szükséges pénzt összeszedjem és amint együtt lesz az összeg, az első vonattal utazom és kimentem hugomat a rettenetes intézetből.

— És azután? — vetem közbe halkán.

— Azután Aradra hozom, itt is meg tudja magának keresni azt a falat kenyeret, amire szüksége van. És lassankint el fogja felejteni azt a sok szenvedést, amit lelkiismeretlen sógoromnak köszönhet.

Lédermacher Emma határozottan beszél, kiűzik a tántoríthatatlan meggyőződés és a mindennel megküzdő testvéri szeretet. A varrógép kattogása hirtelen megszűnik, csaknem sötét van a szobában, a kályhából kisugárzó vörös fény kísértetiesen, imbolyogva táncol a falakon és az árnyéokban, mintha feltűnne az élőhalottak birodalmának szürke kőkapuja, a mely mögött egy szerencsétlen, kétségbeesett fiatalasszony tekint reménykedően Arad felé.

Marosi Rudolf.

A csodálatos ucca

Kócos férfi, huszonnyolc éves, szakállas, bajszos, fekete kalap, fekete ruha, szapora léptekkel igyekszik valahová az uccán. Mit babrál nadrágia korcán? Párhuzamosan haladok mellette, de sietnem kell, hogy kielégítsem kívánságom.

Ez az ember varr. Nadrággombját varrja föl. Anélkül, hogy odapillantana, tüvel-cérnával öltöget, villámgyorsan. Komoran előre néz. Bizonyára gondolkodik is valami fontos kérdésen. Esetleg számoszlopokat ad össze, kivon, szoroz vagy oszt.

Husz lépést teszek meg vele. Közben a gombját már fölvarrta. Hogy mit művelt azután, arról sajnos nem tudok beszámolni, mert — bevallom — nem bírtam tovább a versenyfutást, kidőlttem mellőle. Lehet, hogy míg futólépésben a másik körutra ért, elolvasott egy füzetes regényt, vagy esetleg meg is borotválkozott.

Piszkos volt, rongyos. Megjósolhatom, hogy sokra fogja vinni. A mai kor úteme kedvez véralakának. Őt év múltán varróügygyárat alapít valahol, repülőgépen száguld és akkor még kevésbé lesz módomban utána szaladni.

Az autobuszban legépett kéziratomat javítgatom.

Odalép hozzám valaki. Ezt kérdezi tőlem:

— Bocsánat, mi az ezüst vegyi jele?

Fülszemezők papírosaim közül, az olvasó élmottas arcával és csodálkozva, hogy a valóság világa is létezik, nemcsak annak a tükrözése, visszfénye, délibábja, melybe úgy belomerültem.

A kalauz áll előttem. Békésen intatom neki,

berek. Fa-akasztókon lógnak a ruhák, a gépkocsit szállítja valahová, óvatosan, hogy össze ne gyűrődjenek s amint hajt, lassan és busan imbolyognak, mint akasztott emberek a szélben.

Elhagyott uccán enyhe őszi éjszakában.

Ki ez a hang? Olyan ismerős. Emlékezetem tétován működni kezd, körültekintek, hátrafordulok, de nem látok ismerőst. Mielőtt el tudnám dönteni, hogy kinek a hangját ismertem föl, a hang eltűnik valahol.

Félóra múlva másik elhagyott uccán, a város végén, ismét ez a hang. Aztán pár lépésre odébb egy földszintes villa ablakában megpillantom a hangszórót és köszöntöm a rádiós-ember hangját.

Ugy követ mindenüvé, mint a kísértet. Nyáron a falvakban is hallottam. Késő éjjel, mikor szakadó záporban rohantam egy fürdőhelyen, a viharban, recsegő villámfénytől meg-megvilágított nyáriárasorban, hogy minél hamarabb hazajussak, a mennydörgést túlharsozva jelezte a pontos időt. Megindító ez a mindenütt jelenlévő éber, virrasztó atyai hang, mely szabadjegyvel lép be minden szobába, minden uccába, minden fülbe, minden lélekbe. Mindig elérkeznyülök, ha hallom.

De családomat végrendeletileg köteleztem arra, hogy koporsómba mégse vezesse he a rádiót. Ott tudniillik már nem kívánom hallani ezt a hangot.

Ugy terveztem, hogy ezen a helyen eltöltendő, előreláthatólag hosszú időmet elsősorban pihenésre fogom fordítani.

K. D.

Letartóztattak Budapesten egy román állampolgárt, aki a román

Állítólag egy romániai barátja részére eszközölte a megrendelést

ércpénzek modelljeit rendelte meg

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség ma előzetes letartóztatásba helyezte Alesik Károly dévai illetőségű román állampolgárt, aki megbízást adott Lett Ervin budapesti cinkográfusnak, román fémpénzek modelljeinek elkészítésére. A vésnök szintén vállalta is a megbízást, azonban értesítette a román követséget és a rendőrséget. Amikor

Alesik Károly ismét megjelent a vésnöknél, detektívek helyezkedtek el a szomszéd szobában és alkalmas pillanatban előlépve, letartóztatták a pénzek modelljeit kérő Alesiket. Alesik kijelentette, hogy nem akart részt venni a pénzhamisításban és a modelleket egy romániai barátja megbízásából rendelte meg. A rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte.

Bocu Sever: „Készüljünk a harcra!”

Értekezlet a temesvári kormányzóságon — A minisztériumok szabotálják a kormányzókat — Vigyázni kell arra, hogy Arad, Temesvár és Nagyvárad ne veszítsék el jelentőségüket

Temesvárról jelentik: Bocu Sever kormányzó értekezletre hívta össze a kormányzó-ság megyéinek parlamenti képviselőit és szenátorait. A megbeszélés jelentős pontját a kormányzóságok működésének kérdése képezte. A tanácskozást Bocu Sever nagyhatású beszédben nyitotta meg, amelynek során többek között a következőket mondotta:

— Európa közigazgatása beigazolta, hogy a centralisztikus rendszer nem képes modern közigazgatást megvalósítani. A kormányzóságok létesítésével éppen az volt a cél, hogy ne Bucuresti olvasson magába mindent, hanem az önkormányzat elvei jussanak a decentralizáció révén kifejezésre. Arad, Temesvár, Nagyvárad nevét Európaszerte ismerik és nekünk éppen az önkormányzati elv alapján vigyázniunk kell arra, hogy ezek a városok ne veszítsék el jelentőségüket. Azonban — és ezt sajnálattal kell megállapítanom — a kormányzóságok nem tehetik ki azt a működést, melyre hívatottak. Amikor engem kormányzónak neveztek ki, egész screg tisztviselőt adtak vezetésem alá, de csak papíron, mert ezeknek alig husz százaléka teljesít szolgálatot. Ha azt kérdezik, milyen eredménnyel dolgoztam eddig, kijelenthetem, hogy bizony sok ügyes-bajos dolgot intéztünk el és hozzászoktattuk a polgárt ahhoz, hogy ügyei miatt ne kényszerüljön a fővárosba szaladni.

— Nem mulasztatom el kifejezésre juttatni, hogy néhány minisztérium, minden törvényes rendelkezés ellenére, majdnem azt mondhatnám — szabotálta a kormányzóságokat. Ez a magatartás a kormányzóságok, illetve a decentralizáció elvét sérti.

— Így uraim ez tovább nem mehet. A kormányzóságok hatáskörét törvénnyel kell rendezni és ebben a kérdésben Maiorescu József dr. helyettes kormányzó által készített emlékiratot terjesztettem elő Bucurestiben.

— Kimondom nyíltan: készüljünk a harcra! Vádolnak bennünket regionalizmussal, vádolnak szeparatizmussal, vádolnak, hogy állam akarunk lenni az államban és vádolnak, hogy nem vagyunk száz százalékos románok, megbontjuk a kormányzóságokkal a nemzeti egységet. Mindennel vádolhatnak, csak ezzel nem. Mondjanak, amit akarnak, a korrallal kivánnak lépést tartani.

Bocu ezután a kormányzóság fennmaradásának kérdését vitára bocsátotta. Az első felszólaló Roxin János dr. bihari képviselő volt. Szava nyílt beismerése volt annak, hogy a nemzeti-parasztpárt erdélyi embereinek bizony sok szavuk nincsen Bucurestiben. Kijelentette, hogy a kormányzóságokat inkább oszlassák fel, ha nem adják meg azt a hatáskört és azokat a jogokat, amelyeket az autonómia megkíván.

A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, melynek értelmében a bánáti kormányzóság szenátorai és képviselői 1930. november 11-én tartott értekezletükön egyhangulag kimondták, hogy a kormányzóságok fenntartása mellett döntenek. A bánáti parlamenterek értekezlete felkéri a kormányt, hogy a közigazgatási törvény módosítását előkészítő bizottságba ha-

déktalanul nevezze ki a kormányzóság megbízottját is, aki az itteni helyzetet ismeri és jelenléte a bizottságban a törvény tökéletes voltának biztosítója. Felhívják a kormány figyelmét arra, hogy a kormányzóságokat érdeklő kérdésekben a kormányzóságon keresztül keresse az összeköttetést. Kimondotta végül az ülés, hogy magáévá teszi a hadirokkantok sérelmeit és az erre vonatkozó memorandum elkészítésénél Vlad Sándor képviselőt, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnökét bízták meg.

Nagyarányu ipari kémkedési pert tárgyal a német bíróság

Idegen hatalmaknak adták el a német vegyipar titkait

Düsseldorfból jelentik: Az esküdtszék ma újabb ipari kémkedési pert kezdett meg. A vádlottak dr. Bundrock Arthur vegyész és szerkesztő, aki vizsgálati fogságban is ült, List Ottó ostenbachi és dr. Jansen darmstadt vegyészek. A vád ellenük az, hogy a német vegyipari ipar egyes titkait elárulták, illetően eladták idegen hatalmaknak.

Budapesten megnyílt az első magyar Zeileis-intézet

Magyarországon igyekszik teret hódítani az Ausztriában betiltott gyógy-mód apostola

Budapestről jelentik: Tóth Pál dr. országgyűlési képviselő ma nyitotta meg a József-körúton az első magyarországi Zeileis-féle rendelőt. A Zeileis-intézeteket mint ismeretes, Ausztriában betiltották és így Zeileis Magyarországon igyekszik teret biztosítani magának.

Az orvosszövegség tudományos szempontból fogja megvizsgálni az intézet kezelési rendszerét, amelynek lényege abból áll, hogy a páciens testébe magas frekvenciájú villanýáramot bocsátanak. Orvosi körökben nagy érdeklődéssel várják a vizsgálat eredményét.

Borzalmas tűz pusztított egy magyarországi községben

A kalasztrófának 3 halottja van. Az egyik súlyos sebesült rejtélyes módon eltűnt

Zalaegerszegről jelentik: Az elmúlt éjjel Vaspör-Velence községben borzalmas tűzkatasztrófia pusztított, amelynek három halálos áldozata van. A tűz Pas Lajos 76 esztendő földműves házában keletkezett, amelyben eszelős feleségével, elvált leányával: Varga Kálmánnal és annak Mariska leányával lakik, a bérelő pedig Horváth Sándor, felesége és három gyermeke voltak. Az egész ház népe mély álmában aludt, amikor a tűz kitört és csak arra ébredtek, hogy a tető a fejük felett beszakadt.

A mentésre kikerkezett tüzoltók és a szomszédok kezdetben nem tudták, hogy a házbeliek még benn vannak és ezért az istállóból kezdték kimenteni az állatokat. Majd amikor tudatára ébredtek, hogy a lakók felett ég a ház, felkészítették a bezárt konyhát. Ekkor égő fáklyaként rohant ki Varga Kálmán. A tüzoltók haláltmegvető bátorsággal hatoltak be a házba, de Pas Lajost és Varga Mariskát már holtan találták. A 64 esztendő és eszelős Pas Lajosné szintén súlyos égési sebeket

szervedett és amikor megtudta férje és unokája halálát, örjöngeni kezdett.

Csakhamar megérkeztek a zalaegerszegi tüzoltók is, valamint a mentők, akik ápolás alá vették a sebesülteket. A fiatalasszony anynyira összeégett, hogy kéz és lábujjai leszakadtak. Ma reggel a zalaegerszegi kórházban kiszervedett. Pas Lajos szomszédságában lakó Horváth Sándor szintén csak akkor vette észre a veszedelmet, amikor a tető beszakadt. Neki azonban volt anyyi lélekjeleniété, hogy feltépte az ablakot és azon át kimentette családját. Horváth szintén súlyos égési sebeket szenvedett, később érthetetlen módon eltűnt és azóta nem is került elő.

A házat nem sikerült megmenteni, az ólakban számos sertés és egyéb baromfi bennégett. Megállapítást nyert, hogy a tűz a kémény mellett keletkezett egy kipattanó szikra következtében.

„Mindég újra meg vagyok lepve és el vagyok ragadtatva“

mondja Chaliapine

„Ha bármikor „His Master's Voice“ grafonon játszott zenét hallok, légyen az barátaimról vagy saját magamról készült felvétel, mindég újra meg vagyok lepve és el vagyok ragadtatva a felett, hogy van rá lehetőség, az általam oly jól ismert és anynyira szeretett zenét ily tökéletesen és élethűen előadni.“ Feodor Chaliapine

A gramofonok ára 5.500 Leinél kezdődik felfelé. A legújabb művészek menőleg.

Minden jobb szakaslethen kérhet árjegyzéket és a gramfonok vételkényszer nélküli Legtökéletesebb felőtel bemutatását.

„HIS MASTER'S VOICE“ a legnagyobb művészek előnyben részesítik

KERPEL könyvtár 40 Lei havi bérlete

Munkások ezreit bocsátották el a vasutnál

Drákói rendelet, amely a kifizetésü alkalmazottaknál kezdi a leépítést. Nagy elégedetlenség a CFR-nél

Bucurestiből jelentik: Stan Vidrighin rendeletet adott ki, amelyben előírja mindazoknak a munkásoknak az elbocsátását, akik még nincsenek öt éve szolgálatban, valamint azokat is, akik már hosszabb idő óta szolgálatban vannak, de nélkülözhetők. Az elbocsátott munkások 1—2, illetve 3 havi fizetésüket kaphják, ami legjobb esetben sem tesz ki többet 5—6000 lejnél. A rendeletet az országnak már több részében végre is hajtották és így több ezer munkás lett munkanélküli a tél beállta előtt. A leépítések óriási izgalmat keltette, főként a kistisztviselők körében és jogos elégedetlenséget okoz-

tak azok igazságtalan volta miatt. A milliós fizetésű, teljesen felesleges központi tisztviselők elbocsátására semmi intézkedés nem történt, a rengeteg igazgató közül egyet sem bocsátottak el annak dacára, hogy egy üzemi igazgató fizetése többet tesz ki, mint 50 munkásé. A vasutas szakszervezetek, támogatva más szakszervezetektől szombaton kihallgatáson jelennek meg Stan Vidrighin előtt, amikor is tiltakozó memorandumot nyújtanak át az igazgatónak, az igazságtalan elbocsátások ellen és a végkielégítések folyósítása érdekében az elbocsátottak javára.

Elnökválasztás lesz Ausztriában

A köztársaság elnökét ezuttal választják meg népszavazás útján — Kombinációk az új elnök személyéről — Mi okozta a szociálisták győzelmét? Stahremberg herceg meglegedetten nyilatkozik a választásokról

Alig ültek el az osztrák nemzetgyűlési választások izgalmi, az osztrák köztársaság népe máris új választásra készülődik. Az osztrák köztársaság elnökét eddig a nemzetgyűlés választotta meg, a tavalyi Schober-féle alkotmányrevízió azonban az elnökválasztás jogát közvetlenül a népre ruházta. Az új alkotmány ezen rendelkezése most kerül először alkalmazásra.

A nemzetgyűlési választások ugyan nem változtatták meg a parlament képét, a szociáldemokratapárt nemcsak, hogy megtartotta mandátumait, de sikerült azoknak létszámát eggyel szaporítani, azonban ennek a polgári pártok szétforgácsoltsága volt az oka. Tény az, hogy a szociáldemokrata listák majdnem az összes kerületekben kevesebb szavazatot kaptak, mint 1927-ben, azonban a polgári pártok ezrével vesztették el a szétforgácsoltság miatt a szavazatokat, amelyek a kisebb pártokra estek. Az osztrák választási törvény szerint ezek a szavazatok elvesztek. Így legalább 35—40 ezer szavazat ment veszendőbe. Ez mintegy 5—6 mandátumnak felel meg. A Hitler-féle kampóskeresztesek szavazatai sok kerületben megtízszereződtek, mégsem sikerült mandátumot szerezniük. A Heimwehrek két táborra való oszlása is a szociálisták malmára hajtotta a vizet.

A polgári többség a parlamentben ennek ellenére létrejött. Valószínű, hogy néhány nap múlva, amikor a kedélyek lecsillapodtak és a pártvezérek higgadtan gondolkodnak, tárgyalások indulnak meg Vaugoin, Schober és Starhemberg között és az új többségi kormánykoalíció meg fog alakulni.

Ezután kiírják az új elnökválasztást, amelynek az alkotmány rendelkezései értelmében tíz héten belül kell megtörténnie. A szociálisták mindenesetre jelöltet fognak állítani és pedig valószínűleg Seitz bécsi polgármester személyében. Seitznek azonban csak akkor lenne esélye, ha a polgári pártok ismét szétforgácsoltan vennék fel a küzdelmet. Az alkotmány szerint ugyanis

abszolút többség kell az új elnök megválasztásához.

Ha az első szavazáskor nincs abszolút többsége egyetlen jelöltnek sem, úgy a két legtöbb szavazatot nyert jelölt között pótválasztásra kerül a sor. Valószínű, hogy az összes polgári pártok már az első menet előtt megegyeznek egy semleges polgári politikus, esetleg tudós személyében. Így azután már most bizonyosra vehető, hogy Miklas elnök utóda nem lesz szociáldemokrata. De viszont épp ilyen bizonyos, hogy az új elnök nem lesz keresztényszociálista politikus sem mint Miklas, hanem párton-

kivüli egyéniség. A Schober-blokk és a kisebb polgári pártok ugyanis csak abban az esetben teszik majd saját jelöltjüké a keresztényszociálisták kandidálását, ha az nem pronounszirozott pártpolitikus. Seipel avagy Kienböck jelöltsége, amelyek az utolsó években minduntalan felmerültek, ez alkalommal szóba sem kerülhetnek.

Sajnos azonban a nemzetgyűlési választások befejezésével az alkotó munka még mindig nem kezdődhet meg. Ausztria következő tíz hete újból a politikai pártok agitációjának és a kedélyek izgalmanak jegyében fog lefolyni.

Bécsből jelentik: Stahremberg Rüdiger herceg belügyminiszter tegnap nyilatkozott a budapesti Az Est munkatársa előtt a lefolyt választásról, amelynek eredménye fölött meglegedését fejezte ki. Kijelentette, hogy nem számítottak annyira mandátumra, amennyit kaptak és ez főképpen annak köszönhető, hogy a Heimwehr eszméi befészkeltek magukat a lakosság közé. Nem rendelkeztek választási apparátussal és győzelmüket kizárólag eszméi harcok alapján érték el. Elmondotta, hogy a Heimwehr rendületlenül bizik Vaugoin kormányában és noha valószínűtlennek tartja a jelenlegi helyzet fennmaradását, nem tartja kizártnak, hogy kisebbségi kormány vezesse tovább Ausztria ügyeit. A nyilatkozatot megjelenés előtt az illető hírlapíró köteles volt bemutatni a belügyminiszternek.

A RAPID lett a középeurópai kupamérkőzés győztese

Bécsből jelentik: Ma dönt el a középeurópai kupa birtokolása a Spárta-Rapid mérkőzésen, amely 40.000 néző előtt folyt le, a mérkőzésen a Spárta győzött 3:2 (2:1) arányban, azonban ennek dacára a középeurópai kupa győztese pontarányban a Rapid lett. Ez az első eset, hogy osztrák csapat birtokába került a kupa.

Színház — Irodalom — Művészet

Kisfaludy-émlékünnepély az aradi színházban

Az Országos Magyar Párt Közművelődési Szakosztálya elhatározta, hogy a magyar vigjáték atyjának, Kisfaludy Károly halálának évszázados fordulóját a nagy romantikus emlékének megfelelően nagyszabású ünnepséggel üli meg. Ez az emlékünnepély, amely most 20-án a Városi Színházban fog lezajlani, a magyar értelemnek nagy ünnepe lesz, amelyen mindenkinek részt kell venni, aki szereti a magyar szót, ragaszkodik a magyar kultúrához és annak képviselőihez, amelyeknek egyike volt Kisfaludy Károly, ki egész életében teremtett, alkotott a magyar irodalom terén és ezernyi viszontagság után ragadta őt el a halál.

Az emlékünnepély olyan nagyszabású lesz, hogy méltónak ígérkezik a nagy költő szelleméhez. Az aradi magyarság kultúrtényezői mind össze fognak ez alkalomból, hogy összeállítsák az ünnepség programját és lehetőleg minden egyes kultúrtényező képviselve legyen az ünnepségen. A színházi zenekart ez alkalomból a Filharmónikusokkal erősítik fel és a zenekar Erkel: Hunyadi László nyitányával fogja bevezetni az ünnepséget. A megnyitó beszédet dr. Lócs Rezső a közművelődési szakosztály elnöke, Kisfaludy Károlyról pedig Burján Gyula gödöllői premonstrei főgimnázium tanár és hírlapíró fog előadást tartani. Ezután egy aktuális zeneszám illeszkedik a műsorba, végül a színház elsőrendű személyzete előadja a költő egyik legszebb darabját: A Pártütöket. Aradváros magyar közönsége már most is nagy érdeklődést tanúsít az előadás iránt, amelynek tudatában a Magyar Párt irodájában lévő Közművelődési Osztály, amely ezt az ünnepélyt rendezzi, máris jelentős számú előjegyzéseket eszközölt.

Az aradi városi színház e heti műsorának sorrendje. Csütörtök este: Lehullott a reggönyyára levele. B bérletben. A Witzow báró vezetése alatt álló világhírű orosz Wladimirov kórus fellépésével. Pénteken: A Dreyfus-ügy. Szenzációs drámaünnepség. Aradon először. C bérlet. Szombat: D u. 4-ker a világhírű orosz Wladimirov kórus ének- és táncelőadásával Lila test, sárga sapka. Este: A Dreyfus-ügy, Aradon másodsorban A bérlet.

Ma este Lehullott a reggönyyára levele. Witzow báró és oroszai bemutatózó fellépésével. A pompás operettszíni előadásának báró Witzow és oroszainak, a világhírű Wladimirov Kórusnak bemutatózó fellépése ad különös érdekességet. A darab előadásán természetesen ezuttal is fellépnek az AMTE népszerű dalosai.

Holnap este félkilenckor dől el hűnös volt-e Dreyfus kapitány, vagy nem. A darab aradi előadása valóságos esemény erejével hat. Izsáky Margit, Harmath Jolán, Dancs Ica játszák a darab női főszerepeit, a nagyszerű Labory, Zola Emil védőügyvédje szerepében Szendrey Mihály nyújt kabinetalkatitást, Zola Emil alakját Darvas Ernő jeleníti meg, aki mint vendég lép fel ez alkalommal az aradi színpadon, a hírhedt Piquart alezredes szerepét Jávor Alfréd játssza, De Pelleux tábornok alakját Csóka József varázsolja elővé, Du Paty de Clam alezredes szerepét Szabados Árpád, a darab kitűnő rendezője játssza, feltűnő alakitást nyújt a darabban Fratta Géza is, az enervált Esterházy gróf perdöntő szerepében.

MILLIE

A nagy művész eddigi filmjeiben csak igéző szépségét és tökéletes játékat ragyogtatta. Ebben a hatalmas slágerképben azonban

ének- és táncművészetét

is latbaveti a közönségnek még teljesebb meghódítása végett. Méltó partnere a férfifőszerepben

Edmond Lowe.

Mint kísérő műsorszám Flotow „Mária” című operájából egy duett kerül bemutatásra. Eneklük:

Giovanni Martinelli
Livia Marracci.

Premier ma a
Central-mozgóban.

DOVE

A TESTETT

GÁMVAI

Képviselőt keresek

Románia területére Arad székhellyel,

kovácsolt szeg-gyártmányaim eladására.

Referenciákkal ellátott ajánlatokat oimemre kérek;

Hegedüs Ernő Budapest, VI., Jókai-utca 29

A férfidivat

Az 1930/31. évi estélyi viseletről —
Mangold Béla Kolos levele az Aradi
Közlönyhöz

Csak röviden akarunk átsiklani az időközönként felmerülő újságcikkek felett, melyek a színes frakkról szólnak, mert szükségesnek tartjuk ezen, az optikai csalódásokra visszavezethető tévedést megmagyarázni.

A fekete szín relatív fogalom éppúgy, mint a fehér. Optikai fekete és optikai fehér nem létezik. Maga a hó sem optikai fehér. Ha a végtelékig hajtuk a dolgot, akkor bátran állíthatjuk, hogy csakis valamely hermetikus, a külső világosságot és fényt kizáró, tehát teljesen lég- és fénymentes helyiség vagy kamra belseje mondható optikai szempontból feketének, azt a feketeséget azonban mi nem állíthatjuk meg soha. Ennek folytán minden mesterségesen feketített dolog, tehát a fekete szövet is bizonyos mértékig barnás, vagy kékes, aszerint, amint ilyen vagy olyan árnyalatu fekete színnel festették. Ebből az optikai csalódásból ered tehát az időközönként kísértő kék frakk meséje.

Az uri társaság visszatért Londonba és az esti élet már nagymértékben bontakozott ki. Előkelő szállodák, divatban lévő restaurant-ok és tánclégyott-ok zsufoltabbak, mint az őszeleje voltak. Feltűnik, hogy ezeken a helyeken a frakk-öltönyt favorizálják és olyan esti alkalmakon is viselik, ahol eddig a szmokingos urak voltak többségben. De elengedhetetlennek tartják a frakkot ott is, ahol hölgyek társaságában vacsoráznak az urak.

Az u. n. vacsorázó klub-ok pálmatermékben gyűlekeznek esténként az angol előkelő társaság. Itt láthatók a legszebb nők és a legelegánsabb férfiak és itt mutatják be azt a divatot, mely az egész világon elterjedve, mindkét nemnek diktálja az esti öltözködés új formáit és színeit.

A modern frakk anyagát fénytelen felületének újfajta szövése teszi érdekessé. A nadrág ugyanolyan szövetből van, mint a frakk. Méréselt bőségű szárai hosszúak, nagy töréssel esnek a lábfejre és kétoldalt selyem „Tress“-el vannak díszítve. A frakkmellény fehér „Marcella“ piké, vagy fehér selyem. Azt a kérdést, hogy egy- vagy kétsoros fehér mellényt válasszunk, — az egyéni ízlésnek kell eldönteni. Ma mindkét forma divatos és mindkettőnek van kedvelője. Kóvér urak azonban kerüljék a kétsoros mellény viselését.

A divatos fehér mellény mindkét formáján lefelé szélesedő „shawl“ gallér van, kivágása éles szögben vonul alá és három vagy négy fehér email-gombbal zárul. Az egysoros fehér mellény rövid és alsó vége nem tulságosan hegyes.

A keményített ingmell két gomblyukában sima arany vagy fehér gyöngygomb legyen, az ingmell pedig vászonzóly vagy finom bordás pikéből készüljön. Új a „Marcella“ néven ismert piké ingmell. Az ingujjra varrott hegyessarkú szűk kézelőbe kis gyönggyel díszített fehér gyöngyház-gombot tegyünk.

A modern frakk-gallér magas és nagy kihajtású. Az angol divat ezidén csak új formát vetített felszínre.

Modern frakk-csokorban is nagy választék kínálkozik a táncra vágyó uraknak. Ezek között legérdekesebb egy egészen új módon köthető nagyszárnyú csokornyakkendő.

Affér a magyar képviselőházban

Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén Gál Jenő interpellációját Simon András képviselő közbeszólással zavarta meg, amire Gál Jenő a következőkkel intette le Simont:

— A képviselő ur, képességeihez mértén legyen szerényebb.

Simon András magára nézve sértőnek találta Gál Jenő kijelentését és az ülés befejezése után Farkas Géza és Klein Antal utján provokáltatta Gál Jenőt, aki Fabián Béla és Pakots József képviselőket nevezte meg segédeikül. Gál Simon András megbízottjai előtt kijelentette, hogy a kifogásolt szavait hajlandó a parlamenten kívül is elismételni.

Újabb diákzavargások törték ki a berlini egyetemen

— Véres verekedés a nemzeti szociálista és szociálista diákok között —
Letartóztatták az incidens kezdeményezőit

Berlinből jelentik: A berlini egyetem udvarán ma újabb diákzavargás volt. A szociálista diákszervezet egyik tagja röpcédulákat osztogatott, aminek láttára odaszaladt egy nemzeti-szociálista diák, kitepte a kezéből a röpcédulákat és elszaladt. A szociálista diák utána futott, a nemzeti-szociálistának segítőtársa akadt és közös erővel fojtogatni kezdték a röpirat szociálista osztogatóját. Ezalatt a nemzeti-szociálista diákok nagy csoportokban gyülekeztek

össze az egyetem udvarán, úgy hogy a rektori hivatalban jónak látták értesíteni a rendőrséget. A rendőrök előbb az egyetem környékén helyezkedtek el és megszállták a kapukat. A nemzeti-szociálista diákok harci dalokkal és gúnyolódásokkal fogadták a rendőri készütséget, a mely később bevonult az udvarra és gummitokkal szétszórta a diákokat. A diákok ellenszegültek, úgy hogy több letartóztatás is történt, köztük a két kezdeményező.

Lehetetlen politika a kisebbségekkel szemben

Pamfil Seicaru és Lupu nyilatkozata arról, hogy jogot kell adni a kisebbségeknek — Románia és Magyarország között meg kell keresni a kapcsolatokat — Barátságos megértés a szomszéd országokkal

Pamfil Seicaru a regáti intellektueleknek abból a nagyon gyakori fajtájából való, akinél nem tudja az ember, hogy mit csodáljon hamarabb: a gyors fölfogást és káprázatos intelligenciát, vagy az erkölcsi ruganyosságot. Évek óta megírja a maga vezércikkét, gazdag ember és emellett politikai hatalom. Pamfil Seicaru, aki most Erdélyt járja, ma kellett volna megérkeznie Aradra is, hogy a román írók egyetemének élén bemutatkozzon Arad román társadalmának. A neves publicista Kolozsváron interjút adott egy újságírónak, amelyben a kisebbségi problémáról nyilatkozott:

— A mi politikai pártjaink lehetetlen politikát folytattak a kisebbségekkel szemben. Egyik oldalon ígéretekkel traktálják őket, a másikon pedig felesleges vegzálásokkal az elégedetlenségnek egy káros atmoszféráját tartják fenn. Meg lehet és meg kell találni a kisebbségek és többségi nemzet között a meg egyezés útjait. Románia és Magyarország között is meg kell keresni a kapcsolatokat, mert egyébként könnyen elmerülhetnek a szláv tengerben. A bolsevizmus sem egyéb, mint a pánszláv expanzió egyik megnyilatkozási formája. Arra gondolok, hogy egy intézetet kellene kreálni, amelyben együttesen tanulmányozzuk a közös kapcsolatok lehetőségét.

— En ismerem a fajtámat — mondja egy kicsivel később Pamfil Seicaru. — A román szenvedélyes, néha erőszakos, de nem tud gyűlölni. A gyűlöletet nem ismeri a mi történelmünk.

Érdekes, hogy ugyanekkor Nagyváradon Lupu is nyilatkozik a kisebbségi kérdésről és Pamfil Seicaruval egybehangzóan itéli meg a kisebbségi helyzetet. Ezeket mondotta:

— Azt a hitet vallom, hogy a kisebbségeknek széles körű, szabad fejlődési lehetőséget kell adni, a békeszerződésekkel össz-

hangban és a román állam keretein belül. Meg vagyok győződve, hogy

a kisebbségek barátságos módon való kezelése barátságos megértést képes létrehozni a szomszéd országok között.

Ezt azonban nem lehet törvénnyel megoldani: ehhez az szükséges, hogy a megértés szelleme a nevelés révén behatoljon a többségi és kisebbségi nemzet lelkebe egyaránt. Én magam távolról sem vagyok sovíniszta, bennem a kisebbségek olyan embert kell, hogy lássanak, aki szereti őket, aki elismeri multjukat.

A zsidó kérdéstről így beszél Lupu dr.:
— En az itteni zsidó kérdést nem ismerem, csak az ókirályságbelit. Mondhatom, hogy a zsidók nálunk a haladás tényezői. Személyes jóbarátaim legnagyobb része zsidó. Az antiszemitizmust a buták szocializmusának tartom én is. A zsidók közt éppen úgy vannak nyomorgók, mint a románok közt. Éppen azért ostoba és örült az, aki úgy akarja megoldani a szociális és gazdasági problémát, hogy felgyújtja Borsa házeit.

Az aradi mozik mai műsora

5. 7 és 9 órákor.
CENTRAL: Premier. A FESTETT ANGYAL. Billie Dove első énekes és táncos filmje. A férfi főszerepben: Edmond Lowe-val. — Ezt megelőzi: Flotow „MARTA“ c. operájából egy páros jelenet. Encklik: Giovanni Martinelli és Livia Marracci. Az előadás megkezdésekor az ajtók lezártnak.
SELECT: FELESÉG VAGY SZERETŐ. (A kitasított.) Társadalmi erkölcsdráma. Főszerepben: Corrado Griffith, a Tratalgári oroszian c. hangosfilm feledhetetlen Lady Hamilton-ja.
ELITE: Ma utójára. A TERROR. Edgar Wallace világhírű bűnügyi regény nyomán. Főszereplők: May Mc Avoy és Edward E. Horton.
GRADISTE: Utóhára. AZ ITÉLET. Dráma. Főszerepben: Olga Tschechowa

H I R E K

Elmarad a Do. X. oceánrepülése

A walesi herceg próbarepülésre szállt fel az óriási repülőgépen

Londonból jelentik: A walesi herceg Londonból Calshottba elutazott, hogy a Dornier X. Junkers-óriásgépet megtekintse és egy próbarepülésen részt vegyen. Megérkezésekor a Dornier X. matrózai éppen begyújtották a motort és szabaddá tették az utvonatát a felszállásra. A herceget Dornier és felesége fogadták. Dornier bemutatta feleségén kívül az óriásrepülőgép kapitányát is. Majd a gép próbarepülésre szállt fel a herceggel, Dornier-vel és feleségével.

Dornier egyöbbször nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy az aggasztóan szeszélyes időjárás miatt nem kockáztathatja meg oceánrepülését és tervéről ebben az évben kénytelen lemondani.

— **Időprognózis.** Csendesebb, fulnyomóan derült idő várható, éjjeli fagyokkal.

— **Francia lapok akciója népszövetségi hadseregért.** Párisból jelentik: A Quotidien egyik legutóbbi cikkében oly hadsereg létesítését sürgeti, amely a Népszövetség rendelkezésére áll, hogy megakadályozzon minden háborús megmozdulást. A Homme Liber szintén arra az álláspontra helyezkedik, hogy a Népszövetség felfegyverzésével lehet csak biztosítani a béke megőrzését.

— **Lutai dr. polgármester Bucurestiben.** Lutai Cornel dr. polgármester ma különböző fontos városi ügyek elintézésére Bucurestibe utazott. A polgármester előreláthatólag e hét végéig marad a fővárosban. Távoztá alatt Velcsov Géza dr. alpolgármester helyettesíti.

— **Ellített budapesti kommunista.** Budapestről jelentik: Ma fejezte be a büntetőtörvényszék a több napon át folyt kommunista-per főtárgyalását. A perbeszéd elhangzása után a bíróság kihirdette az ítéletet és eszerint Wiener Jenő fővádolt szabósegédet két évi fegyházbüntetéssel sújtotta. Csernáth Elek diszunktáknak pedig elrendelte elmebeli állapota megvizsgálását.

— **Segélybélyegek az árvízkárosultak javára.** A pénzügyminisztérium egy rendelete érkezett ma az aradi pénzügyigazgatósághoz, amely szerint a látványosságokkal kapcsolatos pénzügyigazgatási kérvényekre az árvízkárosultak felszámolására kibocsájtott bélyegeket kell felragasztani.

— **Karácsonyra, vagy újévre megnyílik Aradon a népkonyha.** Az aradi munkanélküliek küldöttsége ma felkereste Velcsov Géza dr. helyettes polgármestert, aki közölte, hogy 100—120 munkanélkülinek biztosít elhelyezkedést a különböző városi közmunkáknál, 60—65 lej napibér mellett. A népkonyhákot illetőleg kijelentette az alpolgármester, hogy ha lehet, karácsonykor, azonban legkésőbb újévkor megnyitja azokat.

Fehérneműek

Matoria Fischer

Str. Bratianu 2. (Minerita-palota)

Női és férfi fehérneműek, v. m. ággyarnitúrák készítését hozott anyagból is vállalom.

— **Nem gyülekezhetnek a temesvári Gyapjuipar munkásai.** Temesvárról jelentik: A Gyapjuipar munkásai, mint megírtuk, ülést tartottak kedden, amelyen felhívás hangzott el az általános sztrájkra vonatkozólag is és ebből a célból új munkágyűlés összehívását vették tervbe. A kormányzás azonban tegnap rendeletet adott ki, mely szerint a munkások újabb összejövetelt nem tarthatnak meg és a konfliktus csakis a törvényes utbetartásával a munkások képviselői és a gyár vezetőségének küldöttjei között a munkaügyi inspektorátus közbenjöttével kell, hogy elintézését nyerjen. A sztrájkkal kapcsolatban a Gyapjuipar felhívást intézett a munkásokhoz, hogy a redukált bérekkel jelentkezzenek a munka felvételére.

Az esőzés hurutos megbetegedéseket idéz elő. Velekezzenek Anacot pasztilla szopogatásával, Egy fióka ára 37 lej.

Kétévi börtönt kapott a Vacuum Rt. sikkasztó vezérigazgatója

Az orgazdasággal vádolt kereskedőket a budapesti törvényszék felmentette

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék ma ítélkezett Fischer Lajos a Vacuum R.-T. vezérigazgatójának ügyében, aki — mint ismeretes — a megőrzésre átadott árukat értékesítette és a befolyt százezer pengővel megszökött. Délamerikába akart menni, azonban partraszállás előtt a hajón elfogták és Budapestre hozták, míg tetteitársának: fiának sikerült eltűnnie. Fischer Lajos beis-

merete bűnösségét, 35 károsult közül azonban csak három kérte a megbüntetését. A bíróság több napon át tárgyalta ügyét és ma került sor ítélethozatalra. A bíróság két évi börtönbüntetéssel sújtotta Fischer Lajost és politikai jogait öt évre felfüggesztette. A törvényszék az orgazdasággal vádolt kereskedők ellen azonban nem látta beigazoltnak a vádat és valamennyiüket felmentette a vád alól.

Rendőrség szállta meg a szegedi egyetemet

A rektor az egyetem bezárását helyezte kilátásba

Vita az autonómia körül — A kommunisák is tüntetésre készülnek

Szegedről jelentik: A szegedi egyetemi diákok tegnap este újra tüntettek és megrohanták a Délmagyarország című lap kiadóhivatalát és ablakait kövekkel bezúzták. Majd a rend fenntartására kivonuló rendőrökkel kisebb-nygyobb incidenseket provokáltak, úgy, hogy a nyugalmat csak nehezen lehetett helyreállítani. A mai napon dr. Kovács Ferenc egyetemi rektor a dékánokkal értekezletet tartott, amelynek eredményeképpen szigorú felhívásban figyelmeztette az ifjakat, hogy tartózkodjanak a további tüntetésektől és az egyetemi rend megbontásától, mert a legszigorúbb eszközök alkalmazásától sem riad vissza, sőt kénytelen lesz a kukuszniszternek az egyetem bezárására vonatkozó javaslatot tenni. A dékánok megkeresést kaptak a rektortól a vizsgálat szigorú megindítására.

Az egyetem előcsarnokában ma délelőtt 10 órakor gyülekezett egyetemi ifjúságot a rektor külön figyelmeztette a tüntetésektől való tartózkodásra. A délelőtt folyamán rendőrök szállták meg az egyetem környékét és a főbejáratnál helyezkedtek el. Közben mind- többen és többen érkeztek meg az intézet hall-

gatói, akik heves vitába szálltak a rendőrséggel, az irányban hogy hol végződik a rendőrség hatásköre és hol kezdődik az egyetem autonómiaja. A vitaközösök közepette újra megjelent dr. Kovács Ferenc rektor, aki ismét higgadtságra intette a növendékeket és arra kérte őket, hogy ne bontsák meg a fegyelmet és a rendet.

Szegedről jelentik: A rendőrség a legutóbbi napok eseményei következtében tovább tüntetésektől tartva, megszállta az egyetem környékét, de a rendőrsoportok csak a főbejáraton kívül levő kertben helyezkedtek el. Erős készség tartja megszállva a Délmagyarország kiadóhivatalát is. A rendőrség délután 4 órakor bizalmas jelentést kapott, amely szerint a kommunista ifjúságok tüntetni szándékoznak az Új Nemzedék nyomdája és szerkesztősége előtt. A nyomdát és szerkesztőséget erős rendőrsztag tartja megszállva. A tüntetésekkel kapcsolatban Buocz Béla dr. rendőrfőkapitány nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy további tüntetések lehetőségét is kizártnak tartja, mert a rendőrség minden ilyen kísérletet csírájában el fog fojtani.

— **Távozik állásából a Cseka vezetője.** Kownóból jelentik: Hírek szerint a Cseka kollégiumának elnöke, Mensinszky távozik helyéről és ő lesz a szovjet kereskedelmi népbiztos, örökébe az eddigi kereskedelmi népbiztos, Mikuján kerül. A Cseka eddigi vezetőjének távozását egészségi okokra vezetik vissza.

— **Tizenkét éve áll fenn az osztrák köztársaság.** Bécsből jelentik: Ausztria köztársasága fennállásának 12 esztendő évfordulóján Miklas elnök nagy beszédet mondott a rádióban, amelyben hitvallást tett a demokrácia és az alkotmányos jogrend mellett.

Vászon

maradék-vásár

még csak egy hétig

Ruttkay & Botye cégnél

Arad, megyeházzal szemben.

— **Értesítés.** Kotzander Liese és Holzer László folyó hó 16-án, vasárnap déli fél tizenkét órakor tartják esküvőjüket a szülői házában, Arad Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-ter) 57. (Mindem külön értesítés helyett).

— **Epe- és májbetegségeknek,** epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorrra isszuk. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Egy olasz repülőgép 12.300 kilométeres útja.** Rómából jelentik: Lombardi, Mazetti és Rassinio olasz repülők október 28-án három repülőgéppel indultak el Rómából és ma minden baj nélkül leszálltak a Fokföldön. A három olasz repülő 12.300 kilométernyi utat tett meg.

— **Kiáradt a Dráva.** Belgrádból jelentik: Eszékenél a Dráva a legutóbbi napok esőzései következtében, szokatlan módon megáradt és veszélyeztetni a partmenti falvakat. Eszék alsóvárosában az ár több utcát elöntött és ha az áradás továbbra is tart, rövidesen a felsőváros is víz alá kerül.

Gramofonok és lemezajdonságok rendkívül nagy választékban, legolcsóbban HEGEDŰS cégnél Aradon.

Fekete Mihály — a kolozsvári színtársulat tagja. Erdély színházi életének legszenzációsabb aktualitása az a hír, amely szerint Fekete Mihály, a jól ismert színigazgató, leszerződött a kolozsvári színházhoz és csütörtökön ünnepi előadás keretében, a Cyrano de Bergerac című szerepében lép először, ой hosszú idő után, a kolozsvári közönség elé. A temperamentumos Fekete Mihály, akinek markáns egyénisége különösen Arad és Temesvár környékén kedvelt, ezidén nem kapott koncessziót és ez késztette arra, hogy most a kolozsvári színházhoz szerződjön.

— **Halálozás.** Schmidt Ferencné pankotai urnő életének 47-ik évében elhunyt. Temetése f. hé 11-én Aradon ment végbe.

Ovomaltine természetes erősítő tápszer megacélozza az izmokat, erősíti az idegeket.

— **Tűz Aradon.** Ma este jelentették az aradi tűzoltóságnak, hogy a Fábán-ucca 4. számú házban lévő butorraktárban tűz ütött ki. A tűzoltóság nyomban kivonult a helyszínre s a tüzet percek alatt eloltotta.

— **Megéri!** Az új osztálysorsjáték főnyereménye 20 millió lej! A remény ezt megnyerni vagy egyiket a számos többi nyeremény közül, min 12½ millió, 7½ millió, 2½ millió stb. fényt és nap sugarat hoz a szürke hétköznapiaságba. Emellett az összes sorsjegyek fele okvetlen nyer. Minimális sorsjegyárak. A pénzügyminisztériumtól sorsjegyek eladásával megbízott Fritz Dörge bank Wien, I/c. Kärntner-Strasse 43—49. a most lefolyó huzások alkalmával megint számos sorsjegyevét segített jóléthez és gazdagsághoz.

LEGUJABB.

A prágai esküdtbíróóság halálra ítelt egy rablógyilkos orosz emigránst

Büntársa hatévi súlyos börtönt kapott

Prágából jelentik: Az esküdtszék ma ítélkezett Volovics orosz emigráns felett, aki néhány hónappal ezelőtt fényes nappal belatolt Havrda prágai ékszerész üzletébe, a bolt tulajdonosát meggyilkolta, majd a kezei ügyébe eső ékszereket magához véve, elmenekült. Az ucca népe üldözöbe vette, a gyilkosnak azonban az ékszereket tartalmazó bőrönddel együtt sikerült egérvutatót nyernie. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére és táviratban értesítette az összes vasuti állomásokat a gyilkos személyleírásáról. Ennek alapján az egyik pályaudvari rend-

őrség felismerte Volovicsot, aki erre társának keresztül a közelbe levő erdő felé menekült, ahol éppen katonák gyakorlatoztak. A két tíz közé került rablógyilkos erre revolvért rántott és az öt üldöző Fröner rendőrfelügyelőt lelőtte. A prágai esküdtbíróóság elé rablógyilkosság és a rendőrfelügyelő ellen elkövetett gyilkossági kísérlet vádjával került. Ma tárgyalták az ügyet. Az esküdtök verdiktje bitnösnek mondotta ki a vádban Volovicsot, akit a verdikt alapján a bíróság kötél általi halálra ítelt. Az ügyben felbűntetéssel vádolt Gunzer vádlottat a bíróság hat évi súlyos börtönrre ítelt.

Véget ért a belga kormányválság

Brüsszelből jelentik: A Belga Kormányválság véget ért. A király nem fogadta el Jasper lemondását és oly módon intézte el a válságot, hogy intervenciójára a liberálistárat bizalmat

szavazott miniszter tagjainak. A kormányválság úgy keletkezett, hogy a liberálistárat felszólította a kormányban levő tagjait, mondjanak le és így a bizalmi nyilatkozattal feleslegessé vált a kormány lemondása is.

Amerikában megengedik a sör és a könnyű borok árusítását

Newyorkból jelentik: Hoover elnök kívánságára ma bizottságot állítottak össze, amelynek feladata egy olyan törvényjavaslat alkotása lesz, amely a szesztilalmat enyhíti. A ja-

vaslat szerint Amerikában megengedik a sör és könnyű borok forgalombahozatalát. Az elnök deferálásával a „medvesek” végleges győzelmet arattak.

A cseh mozgók továbbra is játszanak német filmeket

Prágából jelentik: Legutóbb — mint annakidején jelentettük — véres zavargások voltak Csehszlovákiában a német filmek ellentüntetése során. A cseh mozgósínházak országos szövetsége kommunikét tett közzé a lapokban, amelyben elismeri, hogy Németországból kap filmeket. A kormány eddig sem-

mit sem tett arra, hogy a belföldi filmgyártás kifejlődhesse és így a mozgók tulajdonosai kénytelenek műsorukat külföldi, tehát német filmekkel is kitölteni. Nem mondhatnak le a külföldi filmek behozataláról addig, amíg azok Csehországot, vagy a cseh nemzeti öntudatot nem sértik.

— Nyomora miatt öngyilkosságot kísérelt meg egy aradi munkásteány. Ma délben jelentették az aradi mentőknek, hogy a Szabadságtér 17. számú házban egy fiatal nő öngyilkosságot követett el. A mentők pár perc alatt a helyszínre érkeztek. A ház egyik másodemeleti lakásában találták meg az öngyilkost, aki nem vesztette el eszméletét s nem akarta megengedni, hogy a kórházba vigyék. — „Engedjenek meghalni. Mit akarnak tőlem?” — kiáltotta kétségbeesetten. A mentők erővel lefogták és úgy vitték le a kocsiba, majd beszállították a kórházba. Itt megállapították, hogy kisebb mennyiségű zsirosszódát ivott. Luttvák dr. részésette első segélyben a nőt és gyomormosást alkalmazott, úgy, hogy sikerült az öngyilkost megmenteni. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy Kohn Rózsának hívják és a Szabadságtér 17. számú házban lakik. Guttmann Andor régiségkereskedőnél. Egy évvel ezelőtt a textilgyárban volt alkalmazásban, onnan azonban elbocsátották. Egy teljes évig volt munkanélkül és nem sikerült elhelyezkednie. A legnagyobb nyomorban tengődött napról-napra és már a lakását sem tudta egy idő óta fizetni. Eppen ma kellett volna elköszönie Szabadságtér lakásából, mert a lakásadója mára felmondott neki.

— Katonai okmányok felülvizsgálása. A hadkiegészítő parancsnokság felhívja az 1897. évi születésűeket, hogy november 13-14-én jelentkezzenek az aradi rendőrkveszturán, a katonai okmányok felülvizsgálása céljából.

— Székrekedés. Az emésztőszervek bántalmának szakorvosai általánosán dicsérik a természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epetiválást fokozza, az anyagcsere megélénkíti és a vért felfrissíti.

— Halálos szerencsétlenség Németszentpéteren. Németszentpéterről jelentik: Halálos szerencsétlenség áldozata lett hétfőn Mihajlov Radojko, kétféle gazda. Mihajlov hétfőn a német-szentpéteri erdőben fát vásárolt és hazamenet a fával megrakott kocsival megállott az egyik német-szentpéteri kocsmá előtt, betért oda, ahol meglehetősen nagymennyiségű pálinkát ivott meg. A kétféle gazda Jovanov Milánnal együtt szórakozott, majd pedig, az elföltött időt be akarva hozni, erős iramban hajtott hazafelé. A szekéren amugy sem biztosan ülő Mihajlov a magasan megrakott kocsiról a lovak közé esett, amitől a lovak megbokrosodtak és az árokba fordították a kocsit. Mihajlov oly szerencsétlenül bukott le, hogy azonnal halálát lelta. Társa azonban megmenekült. A halottat a német-szentpéteri körorvoshoz szállították be, aki rögtön jelentette az esetet a hatóságoknak.

— Deju őrmester senkit sem bántalmazott. Ma bent járt szerkesztőségünkben Deju György, az aradi lovasdivízió törzsőrmestere, akinek az elmúlt szombatn egy Ferenc-téri almaárussal incidense támadt. A törzsőrmester annak közlésére kért fel bennünket, hogy az incidens alkalmával kardját nem használta és kettleg sem bántalmazta ellenfelét.

— Boldizsár és Mikola képkiallítása. Nyitva naponta d. e. 10—d. u. 8-ig a kulturpalotában, november 18-án zárul.

— A meztelen Páris. Párisról, a fény és káprázatok városáról már nagyon sokat írtak. Ez a könyv, melynek szerzője Somlyó Keller Iván, a valóság színeivel rajzolja meg Páris és annak nyüzsgő, rohanó életét. A párisi ucca, a párisi szerelem, a párisi nő és párisi férfi, a szerelem emberhajászására, a hedonizmusba szökkenő élvezetek s a megdöbbentő nyomor a riportter és valóságátásával rajzolódik fel, megmutatva, hogy milyen az igazi, meztelen Páris. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál. Ára 80 lei.

ÖN IS NYER

12 12.500.000 12 1/2 MILLIÓ LEIT

12 1/2 MILLIÓ LEIT

A FORTUNA-BANK

CSL. OSZTÁLYSORSJEGYEK ÁLTAL.

BRATISLAVA, CSEHSZLOVAKIA

Főnyeremény szerencsés esetben

12.500.000

Tizenkettőegymillió lelt.

Jutalomdíj és nyeremények

3.500.000

5.000.000

1.500.000

1.000.000

Összesen **50.000** nyeremény

Kettőszáz millió leiben

Az összes sorsjegyeknek a fele nyeri!

Rendelje meg szerencsesorsjegyet még ma

FORTUNA-BANKNÁL, BRATISLAVA

1/4 630 Lei. 1/2 315 Lei. 1/3 158 Lei.

Készítés kezdete 1930 december 15.-én.

Letartóztattak egy temesvári orvost aki a kommunistákkal állott összeköttetésben

Temesvárról jelentik: Tegnapra virradó éjszaka a rendőrség politikai osztálya házkutatást tartott dr. Juhl Marcel orvosnál, aki az egységes munkások temesvári szervezetének kulturbizottsági elnöke volt. Az utóbbi időben a kommunista megmozdulások alkalmával már több ízben kihallgatták őt. A házkutatás három óra hosszat tartott és ennek befejezése után Juhl dr.-t elővezették a politikai osztályra, ahol kihallgatták, majd közölték vele, hogy őrtzetben tartják. Kihallgatását ezután tegnap is folytatták és Juhl dr. még most is a rendőrség fogságában van, amikor ezeket a sorokat írjuk. Ezidőszereint a nyomozás érdekeire való hivatkozással a hatóságok minden felvilágosítást megtagadtak és csak két-három nap múlva adnak ki róla részletes jelentést. Így tehát csak következtetni lehet rá, hogy letartóztatása valami kommunista-üggyel van összefüggésben. A letartóztatás híre azonban Temesváron nagy feltűnést keltett.

— Ön gazdag akar lenni? A csehszlovák osztálysorsjáték azon lehetőséget nyújtja Önnek, hogy a legrövidebb időn belül esetleg 12-szeres milliómossá válhat. A sorsjáték utólag jelentékenyen javult. A sorsjegyek mennyisége 100.000-re lett leszállítva, ellenben a nyeremények nagyobbok, úgy, hogy a nyereménykiallítások kiváltságosan emelkedtek. Saját érdekében vegye figyelembe az ismeretes Fortuna Banknak Bratislava, mai hirdetését, amely már sok nagy nyereményt és jutalomdíjat fizetett ki szerencsés vevőinek. Ne mulassza tehát el és rendelje meg szerencsesorsjegyet az említett banknál.

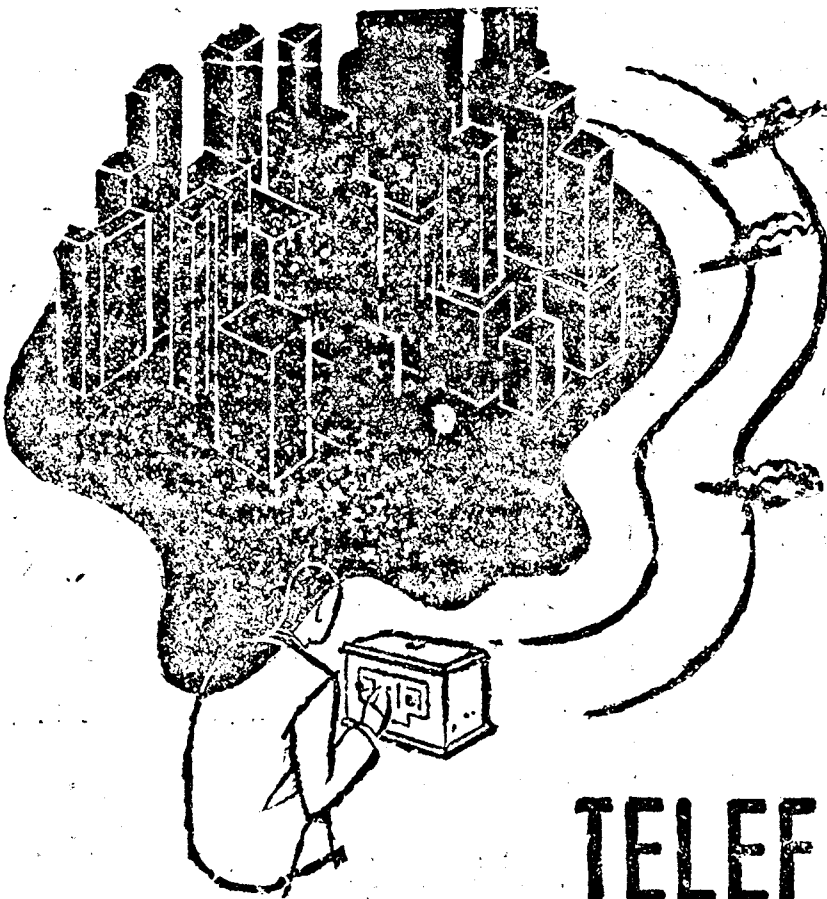
Bárhol megjelent vagy hirdetett könyv
 Szász Ferencről. Kérjen ingyen jegyzéket.

A megszűnt „Magyar Ujság” tulajdonosa ígéretekkel fizette az ujságírókat

Az aradi törvényszéken ma tárgyalták a Juhász Attila ellen indított keresetet

ARAD, november 12. Az aradi törvényszék polgári tanácsa elé a dicstelenül kimúlt „Magyar Ujság” elleni kereset került tárgyalásra. A napilap megjelenésének első idejében került a vállalat alkalmaztatásába Mezei Andor hírlapíró. A szóbeli megállapodás igen különös feltételeket tartalmazott, amennyiben a gyakorlati szokástól eltérően, Juhász Attila, a lap szerkesztője és kiadója, minimális fixumot, 3000 lejt és egy lej sordiját ajánlott föl fizetésképpen. A lap kis terjedelmére való tekintettel, Mezei Andor alig kereshetett néhány lejt a sordijából, azonban ennek dacára, a lap tulajdonosa, Mezei Andor, a lap kiadásának, a lap finansziális problémáját úgy találta megoldhatónak, hogy Mezei Andort nem fizette ki. A hírlapíró hónapokon keresztül türelmesen várt, de ígéretén kívül egyebet nem kapott.

Mezei Andor végül is megunt a hosszas várakozást, más állás után nézett és amikor már el tudott helyezkedni, otthagyta a Magyar Ujságot. Távozásakor természetesen arra kérte Juhász Attilát, hogy most már haladéktalanul fizesse ki az elmaradt hónapokat. A lap tulajdonosa erre nem volt hajlandó és így Mezei keresetet indított, amelynek mai tárgyalásán a törvényszék kihallgatott két aradi hírlapírót, akik egyhangzóan azt vallották, hogy Juhász Attila nem teljesítette kötelességét a munkatársakkal szemben. A törvényszék ezzel a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította, ítélethirdetésre azonban 19-ére tűzött határnapot.

Amerikát hallani...

eddig teljesíthetetlen
kivánság volt, most
azonban minden-
kinek lehetővé válik
a csoportválasztóval
ellátott ujszerű rövid-
hullámu vevő-
készülékkel

TELEFUNKEN 32

A legegyszerűbb kezelés!

Bármely antennához
hitelesíthető.

TELEFUNKEN

A legrégebb tapasztalat — a legmodernebb szerkezet.

Kisebbségi nyelveken kiállított népszámlálási ivekre van szükség

Nem elegendő, ha csak az egyes rovatok feliratait ismertetik a kisebbségek nyelvén

— A Dimineata sikraszáll a kisebbségek igazsága mellett —

A központi népszámlálási hivatal igazgatósága sajtóközleményét küldött szél, amelyben leszögezi, hogy a népszámlálási iverkekre a kisebbségiakták területén olyan lapokat is fognak csatolni, melyeken az egyes rovatok feliratai az illető kisebbség nyelvén szerepelnek. Az intézkedés azt célozza, hogy azok, akik a román nyelvet nem bírják, megfelelő módon kitölthessék az egyes rovatokat. A hivatalos leirat megemlíti, hogy a fordításokat speciálisok végezték és azokat a kisebbségek képviselői revideálták át.

Ezzel kapcsolatosan meg kell említeni, hogy ezen intézkedés mindenesetre haladásnak tekinthető a legutóbbi népszámlálással szemben. Azonban ez nem elegendő. A népszámlálási iverkekre instrukciókat mellékelnek, melyeknek megértéséhez bizonyos fokú kultúra kell. Ezeknek az instrukcióknak az ismerete feltétlenül szükséges ahhoz, hogy valaki el tudjon igazodni a különböző rovatok között és, hogy helyesen kitölthesse azokat. Hogyan fogja azonban a magyarságnak, valamint a többi kisebbségeknek kevésbé felkészült, kevésbé kulturált része megérteni ezeket a csak román nyelven írt instrukciókat? A helyzet még súlyosabbá válik, ha figyelembe vesszük azt, hogy egyes községekben megtörténhetik

az az eset, hogy a népszámlálással megbízott hivatalnokok nem értik az illető kisebbség nyelvét. A megoldás tehát ebben az esetben az lenne, hogy a kisebbségiakták helyekre olyan hivatalnokokat küldjenek ki, akik beszélnek a kisebbségek nyelvét és akik így a szükséges felvilágosításokkal is szolgálhatnának.

A megoldásnak ez a módja magától értetődőleg nagyon nehéz. Ezt a nehézséget el lehetne kerülni azonban akkor — és ez lenne a legkézenfekvőbb megoldása a kérdésnek, — ha a népszámlálási iverkek nemcsak egyes feliratait, hanem azokat teljes egészükben a kisebbségek nyelvén is nyomnák. Ha a kormány tényleg egy a valóságnak megfelelő és félreértések nélkül lefolytatott népszámlálást akar, — úgy ezt a megoldást fogja választani.

Érdekesnek tartjuk megjegyezni, hogy a Dimineata mai számában szintén foglalkozik a népszámlálás kérdésével és ugyancsak arra az álláspontra helyezkedik, hogy nem elegendők a kisebbségek nyelvén írt feliratok, hanem módot kell találni arra, hogy a kisebbségek teljes egészében megérthessék a népszámlálási iverkekre csatolt intézkedéseket és felvilágosításokat.

November 18-án tárgyalják Temesváron az Aradváros költségvetése elleni felebbezést

A tisztviselők felebbezése a revíziós bizottság előtt.

Az aradi városi tisztviselők általános érdeklődéssel várják a temesvári revíziós-bizottságnak az 1931. évi költségvetés megfelebbezése ügyében hozandó döntését. Mint ismeretes a város bevette jövő évi költségvetésébe a városi tisztviselők követelésének felét, hat és fél millió lejt, amelyet most az érdekeltek különleges pótlék címén perelnek a várostól. A tanács által is elfogadott költségvetésben a felvett összeg mellett az a kikötés szerepel, hogy a hat és fél millió csak abban az esetben fizetendő ki, ha a város végső fokon, a legfelsőbb semmitőszéknél is elveszti a pert. A városi tanács ugyanakkor elutasította a tisztviselők ügyvédjének, Petrutiu Áronnak beadványát, amelyben a megszorító klauzula törlését és a felvett összeg kifizetését kérte.

Petrutiu, a városi tisztviselők nevében megfelebbezte a városi költségvetést a temesvári kormányzóság mellett működő revíziós bizottsághoz. A bizottság november 18-ára tűzte ki a felebbezés tárgyalását, amit annál is inkább nagy érdeklődéssel várnak tisztviselői körökben, miután éppen a revíziós-bizottság utasította az 1930. évi költségvetés átvizsgálása során a várost, hogy 1931-ben fizesse ki a tisztviselők követelésének felét.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

Vegyen cluji Mentősorsjegyet!

100 lejért 1 milliót nyerhet.

Huzás 1930 december 21. — Nyereményeket Banca Albina fizeti. — Hivatalos nyereményjegyzék lesz kinyomatva.

Vidéki rendeléseket 117 lej előzetes beiktatása ellenében Sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului 16. és Eckstein Tivadar Arad, Str. Ioan Weitzer 12. eszközölnék.

Zománcozott jelvények,
sportérmék, gummibélyegzők és
vésnöki munkák
művészi kivitelben

CSÁKY GYULA vésnök
Arad, Strada Alexandri (Salasz-u.) No. 5,
a legjutányosabb áron készülnek.

CIROKOT minden meny-
nyiségben vásárolok
ELEK GYÖRGY seprő-
gyár,
BUDAPEST, VI., Kartács-ucca 20-22.
Táviratcim: Elekbesen.
Budapest, telefon: 921-12.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, november 13.

Bucuresti. 13. Gramofon. 17. Dinicu-zenekar. Könnyű és román zene. 18.30. Dinicu-zenekar. 20. Gramofon. 21. A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. Brunetti vezényletével. 21.45. Solomoneanu Olga d'Almeida. 22.15. Szimfonikus hangverseny. — Budapest. 10.15. A Rékai Miklós szalonzenekar hangversenye. 1.05. A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye. 5. Az iskolán kívüli népművelés rádióadásai. — 6-40. Hangverseny. Közreműködik: Vágó Lénárt Gitta (ének) és Baranyai Gyula (zongora). 7.40. Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson). 8.15. „Képek a magyar irodalom múltjából”. Császár Elemér dr. egyetemi tanár előadása. Közreműködik: báró Szentkereszthy Nyege Rózsá. 8.50. Vigjáték-előadás a Studióból. „Görögül”. Vigjáték három felvonásban. Irtó: Hevesi Sándor dr. — Belgrad. 12.20. Gramofon. 13.30. Nemzeti dalok gitárisérettel. 17. Gramofon. 17.30. Délutáni zene. 18.30. Gramofon. 21.30. Kármán-zene. 22.30. Népdalok. 23.30. Balalajka. — Prága. 12.15. Gramofon. 13.30. Déli zene. 18.30. Gyerekkuckó. 20.20. Szimfonikus hangverseny. 23.20. Orgona. Wien. 12. Parasztzene és táncok gramofon. 13. Cerdá-zenekar. 16.20. Angol zenekarok játéka gramofonon. 17.20. Modern tánczene. 20.35. Dostal zenekar. 21.30. Dumow: Háromszor közbéjött valami, három rádiójelenet. — 22.30. Meglepetési műsorszám. 23.05. Silving-Geissler-zenekar.

PÉNTEK, november 14.

Bucuresti. 13. Gramofon. 17. Moscopol-zenekar. könnyű zene. 18.30. Moscopol-zenekar. 20.30. Gramofon. 21. Operett. — Budapest. 10.15. Hangverseny. Közreműködik: Neumann Irma (ének), Sachs Renáta

Hirdessen

a 45 éve fennálló

**Aradi
Közlönyben**

Osztrák Osztálysorsjáték

A legnagyobb nyereség
szerencsés esetben:

20.000.000 Lei

Jutalom és nyereségek:

	Schilling	Lei
1 jutalom	500.000	12.500.000
1 nyeres.	300.000	7.500.000
2	100.000	5.000.000
2	80.000	4.000.000
2	60.000	3.000.000
1	50.000	1.250.000
3	40.000	3.000.000
1	30.000	750.000
13	20.000	6.500.000
21	10.000	5.250.000
20	8.000	4.000.000
34	6.000	5.100.000
10	5.000	1.250.000
60	4.000	6.000.000
140	2.000	7.000.000
320	1.000	8.000.000
300	800	6.000.000
840	600	12.600.000
2190	400	21.900.000
38040	240-101 96	214.560.000
42000		335.160.000

Összesen jéval több mint

Háromszáz millió Lei

öt osztályra elosztva.

FRITZ DÖRGE, Osztrák osztálysorsjáték
fővárosi

W I E N, I / C, Körntner Strasse 46-48,
Krugler Strasse 1.

84.000 sorsjegy, 42.000 nyereség
és 1 jutalom, ezek szerint
az összes sorsjegyek fele
okvetlen nyer.

Az összes nyereségek,
valamint a nagy jutalom
kifizetése készpénzben

államilag van biztosítva

Nincs nyereségilleték,
egyhátalán semmiféle levonás

Mind teljes nyereség

A hivatalos nyereség-
jegyzék minden résztvevőnek
a húzás után azonnal meg-
lesz küldve.

Hivatalosan megállapított sorsjegypárak:

Érész	Fél	Negyed
1200 Lei	600 Lei	300 Lei

Az összegek **nem előre,**
hanem a sorsjegyek vétel-
után esedékesek és
fizetendők.

(zongora) és Szil Dénés (tárogató). 105. Szalonze-
kari hangverseny. Karnagy Bertha István. 5.10. No-
vellák. 1. „A karabélyos kapitány”. 2. „Gyerekek”.
Irtó és felolvassa Dezsényi Béla. 6. Tót-magyar nyelv-
oktatás. (Ernyey József dr.) 6.30. Orbán Sándor ma-
gyar nótákat énekel Kurina Simi és cigányzenekarának
kíséretével. 7.30. Gyorsító-tanfolyam. (Szlabej Géza).
8. A m. kir. 1. Mária Terézia honvédelmi miniszter-
nekének hangversenye. 9.10. Magyar dalok és zong-
radarabok. Közreműködik: M. Hír Sári (zongora) és
Molnár Imre (ének). 10. Odry Árpád előadói estje. —
10.30. Hangverseny. Közreműködik Walter Rózsi, a m.
kir. Operaház művésznője és Zsolt Nándor, a Zenemű-

vészeti Főiskola tanára (hegedű). Műs.: Gramofon-
hangverseny. — Belgrad. 12.20. Gramofon. 13.30. Déli
zene. 18.30. Harmonika. 21. Rádiózenekar. 21.30. He-
gedű- és zongorajáték. 22.30. Operafriák és kettősök.
Prága. 12.15. Gramofon. 17.30. Beethoven: A dur-
vönös négyes. Dohnányi: Desz-dur: vonósnégyes. 20.35.
Félóra exotikus zene. 21. A cseh fillharmonikusok hang-
versenye. Malkó Miklós vezényletével. — Wien. 12.
Gramofon-jazz. 12.30. Operabrándok gramofonon. 14.10.
Indulók gramofonon. 16.20. Silving-zenekar. 20.35. A
wieni térfidalegységlet vidám négyese. — EGYEB EÜRO-
PAI NEVEZETESSÉGEK. Königsberg. 21.10. Lehár:
„Cigányszerelem”. operett — Róma. 22.05. Lehár:
„Paganiini” című operettje.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Bankot létesít Romániában egy francia tőkecsoport

Megoldást nyert a mezőgazdasági adósságok konvertálásának problé-
mája — Ötszázalékos kölcsönt kapnak tíz hónapra a gazdák

Bucurestiből jelentik: A kormány-
nak a párisi Banque des Accepta-
tions-al folytatott tárgyalásai eredményhez
vezettek. A megállapodás értelmében a párisi
pénzügyi egypénzes csoport megszervezése ut-
ján bankot létesít Romániában, amelynek ren-
deltetése a mezőgazdasági adósságok rendezé-
se lesz. A bank jelzáloghitelosztálya első ki-

bocsátásként 200 milliót fog adni. 5 százalékos
kamat mellett, tíz hónapra, amely összeget
bankok után fogják kiutalni beszolgáltatott
gabona ellenében. A megegyezés úgy politikai,
mint gazdasági körökben nagy meglepetést
keltett és remélik, hogy ezzel megoldást nyer
a mezőgazdasági adósságok rendezésének
régóta húzódo kérdése.

Magyarországon újabb segítséget nyújtanak a gazdáknak

A boletta árának felemelése helyett a malmokat terhelik meg

Budapestről jelentik: A 8 Órai Újság ér-
tesülése szerint ma kialakult a kormánykö-
rökben a végleges terv, hogy miképpen nyújt-
sanak segédkezet az inséges viszonyu gazda-
közönségnek. A terv szerint nem lesz boletta-
emelés, annak ára továbbra is három pengő
marad. A kormány úgy segít a gazdákon,
hogy az eladott boletták után felárat juttat a

gazdáknak. Ennek a felárnak az összegét még
nem állapították meg, de valószínűnek látszik,
hogy 2-3 pengő között fog ingadozni. Meg-
terhelést kapnak a lisztneműek, még pedig hat
pengős métermázsankinti megterhelést, ame-
lyet a malmosoknak kell viselni, anélkül, hogy
azt a közönségre átháríthatnák. A bolettaügy-
ben holnap minisztertanács lesz.

keltiséget vállalt ebben a vállalkozásban. Az
Anton Raky részvénytársaságtól megvásárolt
nagykiterjedésű kőolaj-területeket a nevezett
vállalat ottani fundsával egyetemben.”

A „Jungdeutsche” című napilap, a nem-
zeti népszövetség és az ifjú német rend hiva-
talanos orgánuma ehhez a kommunikációhoz a kö-
vetkező igen érdekes kommentárt fűzi:

— A porosz kormány érdekesség vállalá-
sa igen örövendetes. A Raky-csoport így újra
pénzhez jutott és folytathatja dícséretre méltó
pionir-munkáját. Sajnos azonban az állami

„Preusag” érdekeltségváltalása gazdasági hu-
moreszk. A „Preusag”, tehát a porosz állami
bányavállalkozás már korábban tulajdonosa
volt a hannoveri olajterületeknek. Ahelyett
azonban, hogy pionir-munkát végzett volna,
ezt a területet kicserélte a Raky-koncern, ro-
mániai érdekeltiségeivel.

A porosz állam tehát román petróleum-
forrásokba fektette pénzét.

Most, hogy a Raky-csoport az elcserélt porosz
területen meglepő eredményeket ért el, a po-
rosz állam visszavásárolta az elköttyavetyéit,
romániai forrásokért kicserélt területet.

Az érdekes leleplezés után a „Jung-
deutsche” felvilágosítást kér Schreiber dr. po-
rosz kereskedelemügyi minisztertől a különös
porosz-román csereüzletről.

— Jövőhagyták a kolozsvári tőzsde megal-
akulását. Kolozsvárról jelentik: Mint ismeretes, a
törvényeszk nem fogadta el a kolozsvári tőzsde
megalakulási okiratát. A Tábla most a törvény-
széki határozatot megváltoztatta és jóváhagyta a
tőzsde megalakulását.

— A város maximaló ülése. Holnap tartja ül-
sét Aradváros ármaksimaló bizottsága, amely —
értésülésünk szerint — 1 lejre szállítja le a péksü-
temény árát, az eddigi 1.50 lejről. Ugyancsak
holnap kerül sor a kávéházi árk maximalására
is és ezen maximális árkak felebbezésre való te-
kintet nélkül léptetik életbe.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

**Urileányok és asszonyok részére
varró- és szabászati tanfolyamot**

nyitottam, v. Bathány-u. 40., II. e.

NŐI ÖVÁRSZÁLON.

**A porosz állam romániai
petróleumforrásokba fektette pénzét**

Egy berlini napilap szenzációs leleplezése egy
különös román-porosz csereüzletről

Berlinből jelentik: A porosz kereskedelem-
ügyi miniszterium ma a következő kommüni-
kációt adta ki:

„Hannover tartományban az utolsó hóna-
pokban rendkívül kedvező olajfurások történ-
tek. A porosz állam a „Preusag” révén érde-

Mélyen leszállított árak! | A legújabb női és leányka télikabátokban, | Mélyen leszállított árak!
továbbá minden minőségű szőrmebundákban

Kérem | IULIU PLESZ GYULA cégnél Arad, | Kérem
a címre figyeljen! | a színház hátsó bejáratával szemben. A CONSUM R. T. könyveivel készpénz áron lehet vásárolni. | a címre figyeljen!

Jelszó: Le a magas árakkal!

Ne vásároljon addig, amíg „**Posztóáruházamban**” az árakról, ugyszintén a szövetek minőségéről vételkényszer nélkül meg nem győződött.

Csak 2 példa árjegyzékemből:

Egy I-a minőségű férfiföltőhyszövet minden hozzávalóval együtt **390 Lei** | Egy I-a minőségű férfitélikabátszövet minden hozzávalóval együtt **1200 Lei**

I. SCHÜTZ ARAD,

a Városi kávéházzal szemben.

Apróhirdetések

ALKALMAZAS.

MEGBIZHATÓ, önállóan főző mindenes főzetessel felvételik. Volt Deák Ferenc-utca 19. I. emelet. 4464

ALKALMAZOK SZAKMAMELI RIZSOL-GALOT papírüzletében. Kerpel Izsó.

DEUTSCHES Fräulein empfängt sich für Vormittag zu Kindern. Adr. bitte in der Administration des Aradi Közlöny. 4529

FIATAL, jóírású tisztviselő, perfect, román, magyar, német, ügyvéd, vagy más irodai alkalmazást keres havi 1500 Lei fizetésért. Címeket az Aradi Közlöny kiadójához kér. 4530

LAKAS.

KÉT szoba, konyha 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában

EGYSZOBÁS konyhás lakás földéren kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztales Sándor-u.) 3. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

TIZENKÉTSZEMÉLYES ezüst-éveszközök, festmények, nautria- és egyéb szőrmebundák, perzsaszőnyegek, virrinek, tükörök, antik butorok, álló villanylámpák, fotelok, szalonok, függönyök, virágvázák, dísz tárgyak, asztalok, szobrok, órák, filé-terítők, nagy japán váza, szobor alá állványok, iróasztalok, antik órák, mán-gorló, zongorák, hegedűk, kis Singer-varrógép, csillárok, kopirprés stb. eladók. SALGONÉ, bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

VESZEK jó állapotban levő nautria vagy sziliszkin férfibundát. Márton Jakab szabó-tég, Piata Avram Iancu. 4451

KERESÉK régi nemes magyar és más régi festők műveit, antik ezüst tárgyakat, márkás porcellánokat, gyárt és perzsaszőnyegeket, különböző műtárgyakat stb. SALGONÉ, Str. Horia 1. Neuman-palota.

Jelszó nélkül! a legújabb divatu férfi szövetek

(nem parti áru) legnagyobb választékban bel- és külföldi Arad, Piata Avram Iancu 21. - Győződjön meg saját érzékében vételkényszer nélkül.

MARINKAS és CZÉGKA 2,70x3,70 METER kiválóan szép itt készült perzsaszőnyeg eladó. Str. Filippescu 16. 4526

PROHASZKA OTTOKÁR összes művei (26 kötet) és egy 1886. évi legújabb Mayer-féle német Lexikon (16 kötet) jutányos áron eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4518

Beérkezett az olcsó fa, Dumping árak.
Boros Jenő fa- és szénatelepén,
v. Ovár-tér és Hajó-u. sarok. Telefon 591

Alig használt 110-130 lóerős, kéthengeres eredeti

Diesel-motor

Guldner Aschaffenburg gyártmány, kedvező árban és előnyös fizetési feltételek mellett raktárról azonnal szállítható. 4522

Industria Keresk. és Ipari R.-T.
Timişoara, Str. I. C. Bratianu No. 3.

INGATLAN.

STR. GENERAL COANDA, volt Boronauca 15. sz. sarokház eladó. Bővebbet a Bánati Bankkegyesületről. 4384

Magánbás

a volt Varjassy Lajos-uccában 4 szoba, előszobás lakással, nagy gyümölcsös-kerttel, áron alul, elköltözés miatt 320.000 Lejért, a „Central” mozi közelében gyönyörű magas földszintes bérház 1x3 szoba, elő. fürdőszobás, 2x2 és 2x1 szobás lakással, havi 6600 Lej hozadékkal, áron alul, 580.000 Lejért eladó. Bővebbet Kiss Lajos „Urauli” irodájában, Városházával szemben. Bul. Reg. Ferdinand 1.

Tavaszi és nyári ruhákat, felöltőket

legszobben, legolcsóbban fest, tisztít

MÜLLER J. és FIA

Calea Banatului 6. (v. Asztales S.-u.) Str. Bratianu 5. (v. Weltzer J.-ucca)

Judecătoria Rurală Buteni.
No. G. 1822-1930.

Publicaţiune de licitaţie.

Subseminatul delegat judecătorese aduce la cunoştinţă publică in senzul legii LX. din 1881 art. 102, respective 61 din anul 1908 art. cumea lucrurile următoare: Una „locomobilă marca Prima fabrică din Ungaria” H. G. 6, una batoză marca Prima fabr. din Ungaria H. G. 6, care in urma deciziei No. 1182-1930 a judecătorei de ocol Buteni sau secestrat la data de 28 Maiu in favorul lui Vicar Roman repr. prin Dr. Petica Petrița advocat in Sebiş in contra urmăritului dom. in Sebiş și Târnova pentru suma de 5775 lei cap. și acces. prin execuția de escontentare și care sa prețuit și coperit in suma de 12.000 lei.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni in baza deciziei No. G. 1822-1930 a judecătorei rurale Buteni sa fixează termen de licitație pe ziua de 14 Noemvrie 1930 orele 14 d. m. la fața locului in comuna Sebiş și toți aceia care au voie să cumpere, sunt invitați prin acest edict cu aceia observațiile cu lucrurile sus amintite vor fi vândute la licitație in senzul legii LX. din 1881 art. 107-108 celor care dau mai mult pe lângă solvirea in banii gata și in caz necesar și sub prețut de strigare.

Pretenziunea care este de incasat este 5775 lei cap. și accesori.

In cât mobilele care ajung la licitație ar fi fost secestrate și de alți ordonați și in favorul acestora in senzul art. 61 din 1908.

Data in Buteni, la 29 Octomvrie 1930. 4593

Sigilul judecătorei Delegat judecătorese. Buteni. Indesolfrabil.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

ÜZLETEK.

BÁNATI BANKEGYESÜLET házában egy szép üzlethelyiség, november 1-re kiadó. 3970

DARALÓMALOM modern, üzemben, nagy vevőkörrel, nagy községben, biztos megélhetés, más elfoglaltság miatt sürgősen eladó. „Daráló” jelge alatt az Aradi Közlöny kiadójában. 4518

NAGYOBB világos ÜZLETHELYISÉG, amelyben jelenleg létező gyár működik, hasonló, vagy más célra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4524

RUSZ év óta fennálló női kalapüzlet nagy vevőkörrel teltség miatt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4485

EGY KÖZPONTI forrású, emeletes szaraz raktárhelyiség december 1-re kiadó. Értekezni: óv. Wernernóné, v. Marouca 1. szám. 4445

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarokánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmefestő- és tisztítóüzlet volt, azonnaltalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

KÜLÖNFÉLÉK.

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 500

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 500